

пріоритетів); управління персоналом (підтримка мотивації та ефективності команди через прозору комунікацію та соціальну підтримку).

3. Оптимізація операційних процесів. Впровадження гнучких підходів до управління може значно підвищити ефективність роботи підприємства. Серед них: Lean-менеджмент (усунення зайвих процесів для зменшення витрат і підвищення продуктивності) та Agile-методології (застосування гнучких процесів у прийнятті рішень та адаптації до швидких змін).

4. Комунікація та управління змінами. Ефективна комунікація відіграє вирішальну роль у підтриманні довіри та злагодженості команди. Прозорість у передачі інформації про стан підприємства, його виклики та пріоритети дозволяє співробітникам краще розуміти ситуацію та адаптуватися до нових умов. Водночас, управління змінами допомагає організувати ефективний процес адаптації персоналу до нових стратегій і цілей, що є особливо важливим під час змін організаційної структури.

В умовах кризи успішний менеджмент підприємства має ґрунтуватися на адаптивності, швидкому реагуванні та орієнтації на сталий розвиток. Ефективне вдосконалення менеджменту в кризовий період дозволяє підприємству не лише вистояти, але й використовувати кризу як можливість для зміцнення конкурентних переваг, закладаючи основу для стійкого розвитку в майбутньому.

Лізунков О.О.

здобувач гр. ПА-23МЗ

Фомічов К.С.

доктор юрид. наук., професор

Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна

ОСОБЛИВОСТІ МЕХАНІЗМУ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ РОЗВИТКУ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Зарубіжний досвід демонструє, що основним чинником успішного розвитку малого підприємництва є комплексна та стабільна підтримка від держави. У часи економічної кризи саме державна підтримка розвитку малого підприємництва здатна поліпшити економічну ситуацію як на регіональному рівні, так і в масштабах країни в цілому. Наразі держава покладає на мале та середнє підприємництво великі сподівання щодо швидких структурних змін в економіці, виходу з кризи та створення умов для економічного зростання. Сучасні світові тенденції свідчать, що цілеспрямована державна підтримка малого підприємництва є визначальною рисою регуляторної політики в цій сфері.

Розвиток малого підприємництва значно прискорився завдяки тому, що держава визнала його одним із найважливіших елементів національної економіки, який потребує особливої уваги та державної підтримки. Однак існують проблеми, що стримують розвиток малого підприємництва, зокрема: недосконала система оподаткування; нестабільність фінансування регіональних програм підтримки; слабкий розвиток механізмів фінансово-кредитної підтримки та страхування ризиків; відсутність ефективних механізмів самофінансування; обмежений доступ до виробничих потужностей та майна реструктурованих підприємств; недостатня соціальна захищеність підприємців; організаційні складнощі у взаємодії малого бізнесу з ринком і державними структурами та адміністративні бар'єри, які перешкоджають розвитку малого підприємництва.

З урахуванням цих викликів розвиток малого підприємництва потребує системної взаємодії інституту підприємництва, інформації та факторів, які визначають напрями його функціонування, обмеженого доступу малих підприємств до виробничих ресурсів та майна реструктурованих підприємств.

Для підвищення ефективності державної підтримки та окреслення перспектив розвитку малого підприємництва пропонуються наступні заходи:

- формування сприятливого підприємницького клімату;
- створення нових робочих місць, зменшення безробіття та стимулювання підприємницької діяльності;
- розвиток малого підприємництва в сільській місцевості;
- проведення регіональних тендерів для закупівель товарів і послуг малими підприємствами за рахунок державного та місцевих бюджетів;
- впровадження механізмів державно-приватного партнерства на місцевому рівні;
- створення в регіонах інформаційних баз даних для забезпечення підприємців актуальною інформацією про законодавство, розвиток бізнесу, банківські послуги тощо.

З огляду на вищесказане, вважаємо, що вдосконалення законодавства є недостатнім для якісних змін у функціонуванні малого підприємництва. Важлива роль належить регіональним органам влади та місцевому самоврядуванню, які формують сприятливе середовище для бізнесу. Цей процес можна прискорити за рахунок зменшення впливу галузевих чинників і посилення макроекономічної підтримки. Саме тому державна підтримка має реалізовуватися через комплексні заходи, зокрема розробку програм із ресурсним забезпеченням, податкову й тарифну політику, надання субсидій, кредитів і гарантій, а також інформаційну та маркетингову підтримку, що дасть змогу підвищити ефективність розвитку малого підприємництва.

Немченко Т.А.

кандидат економічних наук, доцент

Пухир С.А.

здобувач гр. МЕ-23М

Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ БІЗНЕС-СТРАТЕГІЙ В УКРАЇНІ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ

В сучасних економічних реаліях українські підприємства стикаються з безпрецедентним рівнем невизначеності, що істотно впливає на процес стратегічного планування та розвитку, адже ключовим аспектом успішного функціонування підприємства стає його здатність адаптуватися до мінливих умов ринку та формувати гнучкі стратегічні плани, що ускладнюються рядом викликів сучасних українських реалій. Серед них, в першу чергу можна виділити ті, що прямо пов'язані із військовою агресією, яка не лише порушила усталені економічні зв'язки, але призвела до масштабної міграції та значних змін у структурі споживання. Суттєвий вплив на бізнес-середовище мають і регулярні ракетні атаки на енергетичну інфраструктуру, внаслідок чого підприємства змушені адаптувати свої виробничі процеси до можливих перебоїв з електропостачанням, а також інвестувати значні витрати в альтернативні джерела енергії та резервні системи живлення. Не можливо не відзначити і те, що на сьогодні макроекономічна ситуація характеризується високим рівнем інфляції та нестабільністю валютного курсу, а доступ до кредитних ресурсів залишається обмеженим через високі відсоткові ставки та підвищені вимоги банків до позичальників. Окрім цього, реалії українського бізнесу пов'язані із необхідністю реагувати на зміни в регуляторному середовищі, оскільки наразі триває процес адаптації українського законодавства до вимог ЄС у рамках євроінтеграції, що відбувається паралельно із запровадженням корегувань з урахуванням воєнних реалій, створюючи додаткові проблеми для підприємств. Всі ці обмеження накладаються на загальносвітові тенденції глобалізації та цифровізації бізнес-процесів, що вимагають від підприємств швидкої адаптації та впровадження нових інструментів управління.